

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan sveder, imiši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O položaji.

Položaj se vsaj navidezno nekoliko boljša. Časniki, razen poljskih, ne vedo več toliko povedati o premikanji ruskih čet. Poljska „Reforma“ sama vedno zatrjuje, da Rusija še nadaljuje oboroževanje. Na Visli so baje videli več čolnov. Rusi trdijo, da so namenjeni za mejno stražo, drugi pa sodijo, da so za vojne namene, ker so tako narejeni, da se iz njih lahko hitro naredé mostovi. Pri Szcucinu je baje 80 tacih čolnov, mnogo pa tudi na drugih krajih. Seveda se poljskemu listu ne sme dosti verjeti, kajti skušnja nas uči, da Poljaki radi krivo poročajo o razmerah v Rusiji.

Po poročilih, katera so dobili drugi listi iz Rusije, so pa nekateri oddelki ruske vojske, ki so bili namenjeni, da odrinejo na Poljsko, že dobili protipovelja, da naj ostanejo na svojih mestih. To kaže, da v Peterburgu nikakor še ne mislijo takoj začeti boja, ampak bode Rusija skušala še po diplomatičnem potu pridobiti si zopet upliv na Balkanu. Ruski listi večinoma mirneje pišejo. Veselo znamenje je, da se čujejo glasovi, da Avstrija sama ne želi vojne, ampak jo le v boj sili Nemčija. V tem zmislu piše „Novoje Vremja“. Kakor se kaže, bodo v Rusiji spoznali, da je voditelj protiruske politike knez Bismarck sam, ter se ne bodo dali varati s pisavo nemških oficijozov, ki vedno napadajo Koburžana, da bi svet mislil, da knez Bismarck res ne odobrava bolgarske protiruske politike. Ko je bil car v Berlinu, skušal ga je pridobiti kancelar s tem na svojo stran, da so carju predložili ponarejene diplomatične papirje, češ, ž njimi so ga slepili, da je nemška politika Rusom sovražna. Kakor se je pa pokazalo, Bismarck ni dosegel svojega namena in nemški listi že javkajo, da carja še vedno sleparijo in da ni moč najti pota, da bi se mu povedala resnica. Kakor se kaže, bode se vsa jeza Rusije nazadnje obrnila proti Nemčiji in se Bismarcku ne bode posrečilo, da bi Ruse našuntal proti kakej drugej državi. Posebno vojaška predloga, ki se je predložila nemškemu državnemu zboru, vzbudila je veliko nezaupnost v Rusiji in zmanjšala sovražstvo proti Avstriji. To se dá posneti iz izjav

„Moskovskih Vjedomostij“, kateri list izraža mnenje ruskih odločnojših krogov.

Pomenljivo je pa, da francoski listi skoro popolnoma molče! Vidi se, da v Parizu dobro vedo, da so v Berlinu pred vsem le zategadel zagnali vojni hrup, ker bi radi, da se vname vojna mej Avstrijo in Rusijo, da bi potem Nemci lahko brez skrbi napali Francoze. Francoska vlada zna dobro ceniti sedanjí položaj in zategadel je sklenil ministerski svet, da zasedaj ne bode nadaljeval kolonialne politike, ker mora imeti vojsko zbrano v Evropi, da je za vse slučaje pripravljena.

Sedanjí vojni hrup je pa jako ostrašil bolgarske vladne pristaše, ki dobro vedo, da vse to gre zaradi Bolgarije. Popustili so vse svoje prepire in so zopet jedini, da bi Evropa videla, da jim je le na svobodo domovine. Knez se na vso moč priza deva, da bi si pridobil naklonjenost odličnejših oseb. Pri dvoru se bode priredilo več plesov, da tako pridejo ložje z vladarjem v dotiko. Govori se, da knez ne bode hotel ostaviti Bolgarije, ko bi tudi vlasti to zahtevale. Morde ga pa ne bode treba siliti, da pojde. Ker Rusija povod dobiva upliva, bodo tudi njeni pristaši v Bolgariji dobili pogum in kaj lahko se prigodi, da ga v kratkem poženo, kakor so Battenberžana. Marsikaj že kaže na to. Knez že nam spoznava nevarnost in zadnje dni je bil v Sofiji vojni svet. Kaj se je vse ukrepala, ne vemo, pa preverjeni smo, da bolgarski častniki ne bodo Ferdinandu rešili prestola.

S posebno pozornostjo vojni hrup v Evropi in vse stvari v orientu opazuje angleška vlada. Britanski kramarski politiki jako ugajajo vsake zmešnjave, kajti vselej ve zase pridobiti kakih koristij. Posebno zanimajo se sedaj Londonski državnik za Perzijo. Radi bi v njej pridobili dobrega zaveznika proti Rusiji. Kakor se govori, mislijo poslati v Teheran za poslanika znanega Drumonda Wolffa, ki dobro pozna orijentske razmere. Njegova naloga bode spodrinuti ruski upliv pri perzijskem dvoru in ga nadomestiti z angleškimi. Blizu z jednaki namenom so pred štiri leti imenovali lorda Dufferina kraljem indijskim. Slednjemu se je bilo res posrečilo Afganistan našuntati proti Rusiji in

posledica temu je bila bitva na Kušku in sedanje zmešnjave v Afganistanu, o katerih se pa še ne ve, če bodo Angliji v korist. Ravno tako je mogoče, da se misija Wolffa v Teheranu ne bode obnesla. Delovanje tega diplomata poslednja leta v Carigradu in v Egiptu ni bilo posebno uspešno. Egipske konvencije, ki je bila plod njegovega dela, še sedaj sultan potrdil ni. Kdo ve, če ne bode imel jednake smole v Teheranu, kjer bode proti njemu na vso moč delovala ruska diplomacija.

Nasproti tej vesti o misiji Wolffovi pa prihaja iz Londona novica, da je lord Randolph Churchill odpotoval v Peterburg. Churchill je poznat kot nasprotnik protiruski politiki, osobito pa se je jako odločno izrazil proti Salisburyjevi obljubi, da se bode Angleška pridružila tripelalijanci. Churchill namerava poizvedeti mnenja odločujočih ruskih državnikov in, če možno, doseči avdienco pri carji, zategadel utegne njegovo potovanje biti velicega pomena, posebno glede angleške vnanje politike.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(VIII. seja dne 22. decembra leta 1887.)

Izročeni je bilo več prošenj, mej njimi prošnja preparatorja Schulza v muzeji za naslov adjunkta.

Poslanec Hren predloži zakonski načrt, s katerimi se imajo spreminjati nekatera določila zakona o prispevkih zapuščin k normalno-šolskemu zakladu.

Poslanec Šuklje poroča v imenu finančnega odseka o peticijah učiteljev litijskega, črnomaljskega in postojnskega okraja za zboljšanje učiteljskih plač. Pravi, da se lahko skupno poroča o teh prošnjah, ker se večinoma strinjajo učiteljske zahteve. Tako želé učitelji, naj se v uštevna službena leta ušteje tudi provizorna doba, katero je učitelj prestal pred učiteljskim izpitom. Finančni odsek ne more predlagati, da se ustreže tej želji. Z jedne strani zabranjuje to drž. šolski zakon z dne 14. maja 1869, deželni zastop ni kompetenten, predrugačiti dotični § 56. državnega zakona, in tudi državnemu zboru ni volja ukreniti tako spremembo. Bila bi pa tudi kvarna za razvoj kranjskega šolstva.

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

IX.

(Dalje.)

— Temu ne bom ugovarjal, prikinil ga je Bazarov: — jaz sem tudi pripravljen pritrčiti, da imare v tem vi prav.

— In ako imam jaz prav . . .

— Vender vse to ničesar ne dokazuje.

— Gotove nič ne dokazuje, ponovil je Arkadij, s prepričanjem veččega šhovca, ki je vnaprej videl gotovo nevarni hod protivnika, pa se radi tega ni prav nič vznemirjal.

— Kako, ničesar ne dokazuje? vprašal je začujeni Pavel Petrovič. — Vi postopate torej proti narodu?

— In če bi tudi? Narod misli, da se tedaj, ko grmi, prorok Elija v vozu po nebu prevaža. Kaj je potem? Ali naj isto mislim? In poleg tega — on je Rus, ali morebiti jaz sam nesem Rus?

— Ne, vi neste Rus po vsem, kar ste sedaj povedali! Jaz vas ne morem za Rusa priznati.

— Moj ded je zemljo oral, odgovoril je Bazarov z nenavadnim ponosom. — Vprašajte kojegakoli iz vaših mužikov, v katerem izmej naju — v vas ali v meni, — bo on prej priznal svojega rojaka. Vi še govoriti ž njim ne znate.

— Vi pa govorite ž njim in ga ob istem času prezirate.

Kaj to, če je vreden preziranja! Vi grajate moje mišljenje, a kdo vam je rekel, da je ono slučajno, da njega ni prouzročil oni isti narodni duh, v kojega imenu se vi tako bojujete?

— Kako pa! Nihilisti so jako potrebni.

— Potrebni ali nepotrebni — o tem ne gre nam soditi. Saj se tudi vi ne zmatrate brezkoristnega.

— Gospoda, gospoda, prosim brez osobnostij vskliknil je Nikolaj Petrovič ter ustal.

Pavel Petrovič se je nasmehnil ter položivši roko na ramo bratovo, prisilil ga, da se je usedel. — Ne uzmirjaj se, dejal je. — Jaz se ne bom izpozabil, in sicer vsled onega čuvstva, kojega tako neusmiljeno zaničuje gospod . . . gospod doktor. Dovolite, nadaljeval je obračaje se k Bazarovu: — vi morebiti mislite, da je vaš nauk novost? Zaman si to domišljujete. Materijalizem, kojega vi oznanjate, bil je že večkrat v navadi in pokazal se je nemogočega . . .

— Zopet tuja beseda! prekinil ga je Bazarov. Začel se je jeziti, in njegovo lice dobivalo je nekako medno in neprijetno barvo. — Prvič mi ničesar ne oznanjamo; to ni naša navada . . .

— Kaj pa delate?

— Čujte, kaj delamo. Prej, pred kratkim časom, govorili smo, da se dadó uradniki naši kupovati, da nemamo ni cest, ni kupčije, ni pravilnega soda.

— No, dà, dà, vi ste tožniki, — tako, mislim, se pravi. Z mnogimi iz vaših tožb se tudi jaz soglašam, a . . .

— Potem pa smo spoznali, da blebetati, samo blebetati o naših ranah ni vredno truda, da vse to privaja le vsakdanjost in doktrinarstvo; uvideli smo, da naši umniki, naprednjaki in tožniki, kakor jih imenujejo, neso za nič, da se trudimo z neumnostimi, govorimo o nekaki umetnosti, nepoznani si moči, o parlamentarizmu, o advokaturi, in vrag vedi o čem, dočim se nam je boriti za vsakdanji kruh, dočim nas največe vraže duše, dočim propadajo naše obrtnijske družbe jedino radi tega, ker nedostaje poštenih ljudij, dočim nam bo svoboda sama, s katero se peča vlada, javaljne koristila, radi tega, ker bi naš mužik rad samega sebe okral, samo da bi se v krémi napil strupa. (Dalje prih.)

Interes naših šol zahteva, da se učitelji vsaj večinoma popolnoma kvalifikovani ter se izkažejo z zakonitimi učiteljskimi svedočbami. Baš ta določba, da se službena doba ušteva stoprav z dovršenim učiteljskim izpitom, bila je dosihmal jako važen nagib k temu, da učitelji ne odlašajo s svojimi izpiti. Vsled tega nasvetuje finančni odsek, da se dotična točka učiteljskih peticij odkloni.

Isto nasvetuje finančni odsek pri dveh drugih točkah; učitelji namreč Postojinskega in Litijskega okraja potezajo se za 35letno službeno dobo mesto dosedanje 40letne ter želé razvrstitev učiteljskih služeb po številu razredov na dotični šoli. Dasi sedanje določbe §§ 38. in 39. neso ideal poročevalcev, vendar gre priznati, da bi taka sprememba, pri kateri se gleda zgolj na število razredov, ne pa na službena leta ter na zmožnost učiteljevo, še bolj mehanična bila ter neprimerna našim razmeram. Odločno se mora izjavljati tudi proti raztegnjenju šolskih počitnic od 6 tednov na 2 meseca. Neozirajoč se na to, da za take vprašanja sploh ni pristojen deželni zastop, temveč da spadajo v področje eksekutive, pomisliti je, da izkušeni pedagogi že gledé srednjih šol prav resno ugovarjajo sedanji razdelitvi šolskih počitnic, trdeč, da dva meseca šolskih počitnic na jedenkrat je preveč. To velja za srednje šole, koliko bolj pa za mladino na ljudski šoli!

Bolj utemeljeni sta ostali točki učiteljskih peticij, s katerima bi se finančni odsek strinjal, da ne bi bilo preveč denarnih stroškov. Če bi se namreč po želji prosilcev petletnice odmerile po dejanskim plačah, mesto po najnižji, kakor dosedaj, znašal bi zvišek po računu dež. računovodstva 4189 gld., če bi se pa dovolile stanarinske priklade le po 40 gld. onim učiteljem na večrazrednicah, kateri prostega stanovanja nemajo, poskočila bi letna potrebščina že sedaj za 7560 gld.

Z ozirom na rastoča bremena prouzročena po šolskih stroških, kateri so se samo letos pomnožili za 8.300 gld., bilo je nemogoče finančnemu odseku, že sedaj pritrjevati učiteljskim zahtevam. Da dokaže svojo naklonjenost učiteljskemu stanu, ter z ozirom zlasti na one učitelje na večrazrednicah, kateri so v posebno neugodnem položaji, nasvetoval bode v proračunu normalno šolskega zaklada zvišanje učiteljskih podpor za 600 gld. Sicer pa nasvetuje finančni odsek, da se peticije učiteljev ne uslišijo.

Imenom finančnega odseka poroča poslanec Šuklje o proračunu normalno-šolskega zaklada za l. 1888. Iz tiskanega poročila je razvideti, da znaša potrebščina za l. 1888. 275.738 gld. 66 kr., skupni znesek zaklada proračunjen je s 23.765 gld. 40 kr., kaže se torej primanjkljaj v okrogli svoti 252.000 gl. V pokritje tega nedostatka pobirala se bode 10% priklada na ves direktni davek (ordinarij z vsemi državnimi prikladami) po vsej deželi. To priklado proračuna finančni odsek na 140.100 gld., torej je konečnega nedostatka 111.900 gld., proti lanskemu letu več za 8.300 gld. zanimiv je oni del poročila, kateri pojasnjuje delež posameznih šolskih okrajev pri potrebščini za učiteljske plače. V to svrhu trosi namreč dežela

a) za šolski okraj črnomaljski . . .	13.500 gld.
b) " " kamniški . . .	15.563 "
c) " " kočevski . . .	24.250 "
d) " " kranjski . . .	21.113 "
e) " " krški . . .	20.013 "
f) " " litijski . . .	16.713 "
g) " " Ljubljana (mesto). . .	16.100 "
h) " " Ljubljana (okolica) . . .	19.813 "
i) " " logaški . . .	16.975 "
j) " " novomeški . . .	18.800 "
k) " " postojinski . . .	26.350 "
l) " " radovljiški . . .	14.700 "
skupaj . . .	223.890 gld.
ali po odbitih interkalarih, katere je finančni odsek proračunal s . . .	5.000 "
skupaj . . .	218.890 gld.

Prvi oglasi se deželni predsednik ter pravi, da se je obrnil do deželnega odbora zaradi ustanove drugega razreda na nemški šoli v Ljubljani. Učitelj na tej šoli prosil je, poudarjajoč, da on sam v jednom razredu ne more zmagovati dela, da naj se mu torej doda druga moč ali pa razširi šola v dva razreda, sicer bi bil obstanek te šole v nevarnosti. Do sedaj sicer še ni zadostnega števila — 80 otrok, a nadejati se je, da se to število v prihodnjem letu doseže; vrhu tega je po mnenju deželnega predsednika razložek mej mestno ljudsko šolo ali šolo na deželi, in zato misli on — deželni predsednik — da je ta želja

učitelja na mestni nemški šoli utemeljena in opravljena. Deželni šolski svet je tudi odobril, da se dovoli druga učiteljska služba. A v svojo žalost je on — deželni predsednik — zvedel in iz denšnjega poročila razvidel, da je finančni odsek to željo preziral. Baron Winkler misli, da bi takov sklep — ako se namreč pritrudi dež. šolskemu svetu, storil povsod dober utis. (Konec prih.)

Deželni zbor štajerski. *)

(Seja dne 14. decembra.)

Vlada je, kakor drugim deželnim zborom, predložila tudi štajerskemu zakon o uravnavi zdravstvene službe v občinah. Skrajni čas je, da se skrbi za potrebno število zdravnikov. Rano celniki izumirajo, a doktorji ne marajo naseliti se na deželi ter rajši ostajajo v mestih. Ne dolgo več in celi okraji bodo brez zdravniške pomoči. In zakaj? Ker zdravnikom ni določena nobena redna plača. Zato je pač želeli, da se uravna zdravstvena služba v občinah. Vsak človek to priznava, le naša nemška večina je ovrgla zakon, ne iz stvarnih razlogov, temveč zgolj iz opozicije do vlade. Poročal je Celjski poslanec dr. Neckerman, ki je sam zdravnik in sam najbolje čuti potrebo takega zakona. — Poslanec Vošnjak je s tehtnimi razlogi dokazal, da je skrajni čas za uravnavo zdravstvenih služeb. Sklicaval se je na prošnjo okrajnih zastopov Gornjegrajskega in Šoštanjkega, katera prosita, da se naj zdravniki nastavljajo na deželne stroške. Zdravstvene razmere so po deželi jako neugodne. Zdravniki silijo le v mesta. Treba je nujne pomoči. Deželni zbor naj se ne postavlja na malenkostno stališče in naj ne odklanja zakona, ki je v največjem interesu vsega po deželi živečega prebivalstva. — Nemški poslanec Morre se huduje nad predgovornikom, da namerava naložiti deželi novih bremen. Vsprejet je bil predlog, da se zakon izroči deželnemu odboru, ki ga ima pretresavati in predložiti v prihodnji sesiji.

Občinski odsek predlaga pri točki o „potepuštvu“, da se naroča deželnemu odboru, naj poizvedava, kako so na Nižje-Avstrijskem tako zvane naturalne oskrbovalne postaje (Naturalverpflegstationen) urejene in ali ne bi kazalo jih ustanoviti na Štajerskem.

(Seja dne 15. decembra.)

Na dnevnem redu je bil znani zakonski načrt, izdelan od deželnega odbora, ki določuje, da sme deželni šolski svet učitelje predstavljati iz zgolj službenih ozirov. Naperjen je ta zakon posebno proti slovenskim učiteljem, zato so se mu tudi slovenski poslanci energično ustavljali, a pohvalno je omeniti, da so konservativni Nemci pošteno podpisali Slovence. Govorili so konservativce Pscheiden in slovenska poslanca Vošnjak in Kukovec. Prvi je pri tej priliki navel in grajal postopanje šolskega nadzornika Ambrožiča pri volitvi učitelja v okrajni šolski svet Celjski. Izvoljen je g. učitelj Brezovnik iz Vojnika, pa Ambrožiču ta volitev ni ugajala in učitelji so morali znova voliti. Govor priobčimo po stenografičnem zapisniku. K besedi sta se oglašala še poslanca Jerman in Jurtela, pa večina je sklenila konec debate. Dr. Schreiner, ki je ob jednom deželni odbornik, izreče naravnost, da se zakon obrača proti učiteljem, kateri nečejo v slovenskih šolah nemščine tako učiti, kakor hote odločilni gospodje. Zakon je vsprejela večina deželnega zbora. Poprej je pa še konfuzni Hackel berg skazal svojo modrost, da se je sklicaval na pastirski list goriškega nadškofa in iz njega izvajal potrebo, učiti se nemščine.

Železniški odsek, čegar član je poslanec M. Vošnjak, sklenil je nasvetovati deželnemu zboru, da naj dovoli za zgradbo železnice Celje-Šoštanj-Velenje podporo v znesku 175.000 gold. iz deželnega zaklada v letnih obrokih po 20.000 gold. Ker bode menda zbor pritrđil temu nasvetu, utegne dotično društvo že prihodnje leto pričeti z zgradbo. Premogovi skladi v Šaleški dolini mej Šoštanjem in Velenjem so tako obilni, da je železnici samo po prevažanju premogovem zagotovljen zadosten promet

(Seja dne 16. decembra)

je bila zelo kratka. Trajala je le pol ure. Poslanec Kukovec razložil je v obširni interpelaciji, kako je okrajno glavarstvo Ptujsko postopalo pri volitvi okrajnega šolskega sveta, ki je bil nepostavno izvoljen od starega okrajnega zastopa, katerega več ni, namesto od novoizvoljenega. Vpraša c. kr. na-

*) Zaradi pomanjkanja prostora zakasnjeno.

mestnika, ali ga ni volja. konec storiti sedanjim anormalnim razmeram. Kübeck obljubi, da bode odgovoril v jedni prihodnjih sej.

Deželni zbor istrski.

(V. seja dne 7. decembra 1887. leta.)

(Konec.)

Zastopnik dr. Volarić. Odgovarja na osobni napad zastopnika Campitellija ter pravi: Kakor večina deželnega zbora nikdar ni imela ozira na naš jezik, prav tako sem sklenil tudi jaz ne ozirati se na italijanščino, ampak govoriti v deželnem zboru izključivo hrvaški. Gosp. Campitelli sam trdi, da živimo „in una provincia mista“ in dosti žalostno pa je, da večina niti nam našega jezika ne pusti. On bi prav tako imel znati oba deželna jezika, kakor ja moramo znati mi. (Tako je! na levici.) Jaz sem tu poslanec čisto hrvaških občin in radi tega mislim tudi rabiti samo jezik svojega naroda. Kadar drug drugemu pripoznamo svoje pravice, potem še-le nam bo mogoče sporazumeti se mej seboj. Dokler pa se v slavnej junti naš jezik prezira in nam se ne dokaže uzrokov, govoril bodem samo hrvaški. Ako bi slučajno prišla neka gospôda v dvorano ter bi slišala, kaj je govoril g. poslanec Campitelli, dobila bi čuden pojem o takozvanej „avita coltura“, kajti odgoja že zahteva, da dotični, ki mirneji ostane, je bolje odgojen, vsaj tako govori nek nemšk pregovor! Ako bi se od naše stranke kdo tako vedel, Bog vé, kaj bi se bilo zgodilo, — Ker pa on sam priznava, da živimo v pokrajini „di mista nazionalità“, naj se torej uči hrvaščine, kakor sem se moral jaz učiti italijanski. Tudi jaz nesem imel prilike učiti se že v šoli tega jezika, ampak pozneje še-le sem se ga privadil. — Potem, ko se to zgodi, bodemo se še le drug z drugim sporazumeli. — Dosti o tem, preidemo torej k stvari. — Prva stvar je, da imamo v pokrajini nekako bodočnost, kajti prav sedaj prebivalstvo veliko revščino trpi. Ko je leta 1867 prevzel deželni zbor od vlade upravo desetine, imeli smo zalogo 30.629 gld. 80 kr. Od te dobe je šlo vedno na slabše. Nečem preiskavati, kako se je upravljalo, ali to vem, da so „facta“ boljše kot „acta“. — Posebno imam omeniti, da teretni dolg v nekaterih krajih se ni tako uterjaval kakor v drugih. (Hrup na galeriji.) Otoki so plačali vse, kar so bili dolžni, nasprotno pa se v nekaterih krajih Istre ni nič plačalo, ker se je ljudstvo varalo, da ni treba nič plačati, ker se mu je baje reklo, da pademo pod Piemont.

Na drugej strani pa je bilo opaziti, da so bila posojila po ugovoru pokrajine z vlado počenshi od leta 1866. popolnoma brez obresti dočim potrjuje isto cesarska odloka od 24. junija 1866, vendar pa zahteva ugovor pokrajine z vlado šte. 72, 28. marca 1875 zopet 5% obresti. Tako bi mogla vlada na temelji tega iste sedaj opustiti.

Otoki so svoj dolg popolnoma odplačali, vendar pa morajo s svojimi dokladami prinašati za razte-retno zakladio. Tako je za leto 1866 plačal Krk v ime doklada 2421 gld. 62 kr., Črez 1626 gld. 93 kr., Lošinj 3640 gld. 92 kr., vkupno 7689 gld. 47 kr. To ni pravično, da morajo ti za druge plačevati; naj odgovarja vsak zase. Otoki bi imeli v razmeri z drugimi največ prinašati za dolg, kateri spada na pokrajino in ne na dolg ostalih okrajev.

Jaz se torej popolnoma strinjam z predlogom gosp. poslanca dr. Laginje ter sem proti priznanju proračuna deželnega zaklada za leto 1888. Samo imam še opaziti, da so dotični gospodje, kateri so se v teku mojega govora tako lepo mej seboj razgovarjali, jasno dokazali, kako spoštuje oni narod, kojega zastopati si štejem v posebno čast. (Živio! na levici.)

Zastopnik dr. Amoroso je stvar zasukal in opombe, katere je predočila manjšina, tako vsprejel, kakor da bi isti očitali deželnemu odboru nepoštenost. Umestneje bi bilo, ako bi bil stvarno odgovoril. Predložil je pa, naj se izvoli iz članov deželnega zbora enketa treh udov, katera ima pregledati račune deželnega odbora.

Zastopnik Campitelli podpira predlog dr. Amorosa, potrjuje točnost in vestnost uprave in, kakor znani Farizej iz sv. pisma, pripovedoval je zboru, kako njegova rodbina že skoz stoletja kot dobrodelna slov.

Za tem je sprejela večina sporočevalcev predlog, da se obračun odobri.

Konečno se izbere po predlogu zastopnika dr. Amorosa poverjenstvo za pregledanje uprave desetinskega zaklada. Izvoljeni so gospodje Campitelli,

Laginja in Lius. Predsednik izjavi, da bode prihodnja seja v petek 9. t. m. ob 10. uri dopoludne. Opazi še stranki manjšine, da, ako je prav razumel, očita mu se, da on ne zna slovenski ali hrvatski, kajti ne vé prav za prav, koji jezik govore gospodje poslanci manjšine. Opazi, da se on tega jezika ni mogel naučiti, in more govoriti le s kmeti. Ako pa se gospodje poslanci manjšine nad tem toliko spotikajo, temu je lahko pomoči, ker on ni izvoljen, ampak imenovan in naj se torej dotični pritože pri onem, ki ga je imenoval.

Seja je bila končana ob 2 $\frac{1}{2}$. uri popoldne.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. decembra.

Povedali smo že, da je dalmatinski deželni zbor zavrgel predlog, da bi se uvela ruščina v dalmatinskih šolah kot učni predlog. Danes nam je še nekoliko omeniti o debati o tem predlogu. Predlog je zagovarjal dr. Bakolić. Rekel je, da je njegov predlog le kulturnega značaja. Kar trdijo o tem slovanski nasprotniki, je tendenciozno. Nemci in Madjari vidijo povsod strašilo panslavizma, da le Slovane črni in ovirajo v narodnem oziru. Nadalje je govornik poudarjal važnost ruskega slovstva in potrebo, da je pozna dalmatinska mladina. Pa ne le s kulturnega, temveč tudi s praktičnega stališča, je priporočati učenje ruščine. Dalmatince se lahko uči ruščine. Mladina se z uvedenjem učenja ruščine ne bode dosti obremenila. Poslanec Klaić priznava važnost ruščine, a se mu zdi, da njegov predlog ni izvedljiv. Mladina je že preobložena z učenjem. Dalmatinski mladini je pred vsem treba učiti se srbsko-hrvatsčine, da dobimo materinščine zmožne uradnike. Če bi se predlog vsprejel, bi slovanski nasprotniki to stvar napačno razlagali, in Slovane črnilo ter jim škodovali. Dr. Zorn se je izrekel iz didaktičnih vzrokov proti ruščini. Dr. Bajamontija, ki sicer vedno podpira Srbe, ni bilo pri seji.

V gallškem deželnem zboru hoteli so Rusini predlagati, da bi se v ljudskih in srednjih šolah bolj oziralo na rusinski jezik. Ker je pa po deželnozbornem redu za vsak predlog, ki se hoče staviti, treba vsaj petnajst podpisov, se dotični predlog ni mogel staviti, kajti dobili so samo 12 podpisov. Rusinski poslancev je premalo v zboru, ker so vsled raznih nezakonitosti pri volitvah izbrani skoro sami Poljaki. Poljak pa neče noben podpisati dotičnega predloga.

Vnanje države.

Bolgarsko sebranje dovolilo je 200.000 frankov za osnovo mejne straže na srbske in turške meji. Te straže bode imela pred vsem namen paziti, da bolgarski emigranti ne bodo prihajali čez mejo, da bi skušali podpihati kak ustanek. Bolgarsko sebranje je dovolilo več stipendij za dijake srednjih šol po 480 do 720 levov ter po 1200 do 2400 levov za dijake, ki pojdejo v inozemstvo učiti se na velike in strokovne šole. Sklenilo se je, da se dijaki, ki se v inozemstvu uče na državne stroške, morajo zavezati, da bodo vsaj tako dolgo služili v bolgarski državni službi, kakor bodo dobivali stipendije. — Plače se neso povišale samo ministrom, temveč tudi višjim uradnikom. Plače generalnih tajnikov so se povišale s 6000 na 7200 in sekcijških načelnikov s 5040 na 5400 levov.

Srbska skupščina bode 20. decembra po pravoslavni koledarji pretrgala svoje zborovanje ter se zopet snide sredi januarja. Njeno zborovanje se vrši precej mirno. V javnih sejah ni opaziti dosti nasprotja mej liberalci in radikalci. V klubih in odsekih se o vsakej stvari poprej sporazumejo, predno pride v javnej seji na vrsto. Radikalci z Ristićem neso prav zadovoljni, a se bojé, da bi zopet ne prišel Garašanin na krmilo, če bi vrgli sedanjo vlado. Da bi kralj jim ne izročil vlade, to radikalci dobro, vedo in zategadel ne bodo še kmalu skušali vreči sedanje vlade.

Porusenje šol v ruskih pri baltijskih pokrajinah se hitro nadaljuje. Ljudske šole po mestih se bodo v kratkem porusile. Da pa ne bode treba odstavljati dosedanjih učiteljev, se bodo uveli posebni kurzi, v katerih se bodo učitelji poučevali v ruščini.

Dopisi.

S spodnjega Štajerskega 26. decembra.

[Izv. dop.] (Ljubljanska nemška deška šola.) Nemška deška šola v Ljubljani, ki broji le 44 učencev bi se naj torej razširila v dvorazrednico, ako deželni odbor temu privoli. —

Ta vest nas je silno iznenadila. Za 44 učencev se mora napraviti dvorazrednica; na deželi pa imate slovenske jednorazrednice za 100 in še več otrok!

To vender ne gre! To bi bila prevelika potratna denarjev. In zakaj bi se ta jednorazrednica razširila v dvorazrednico? Zato ker so šolarji samo otroci slovenskih starišev, ki neumejejo nemškega poučnega jezika, ter se zato v jednorazrednici poka-

zuje premalo uspeha. Razširila bi se ta šola torej za to, da se bodo slovenskih starišev otroci bolje korenito germanizovali! — In v to svrhu naj da slovensko mesto, bela Ljubljana denar, ter naj vzdržuje na svoje stroške tako ponemčevalnico?

Prepričani smo, da se to ne bo nikdar zgodilo! — Nobena postava ne more siliti Ljubljane, da kaj takega stori. Ako pride takov nalog, upamo, da bode vedel mestni zastop Ljubljanski storiti vse postavne korake, tja do upravnega sodišča, da se takov nalog bodi si od ministerstva, bodi si od kranjskega deželnega sveta kot ne postaven ovrže.

Nobena postava ne more siliti Ljubljane, da naj v občé to nemško šolo vzdržuje; kajti ta šola nema postavne podlage, ker ni dovolj nemških otrok, da bi le jeden razred v postavnem številu napolnili.

Ljubljana mora torej gledati, da se ta nepotrebna šola odpravi, ne pa, da se še razširi! Za ponemčevanje slovenskih otrok skrbi že šulferajn, kjer le more; ni treba torej, da mu še z denarjem slovenski davkoplačevalec pride na pomoč.

Učimo se od nasprotnikov; ti zabranjujejo vsako slov. šolo z najskrajnimi sredstvi, ter se podajo le, kadar ne morejo črke postaviti zvit. —

Učite se Slovenci na Kranjskem, od tega kako se ravna sè Slovenci na Štajerskem posebno pa na Koroškem, ter popustite vsako mehko in popustljivost. Ta ni prida; kajti mi imamo opraviti z brezozirnimi nasprotniki, kateri vsako popustljivost zmatrajo za strah ali slabost.

Z veseljem smo torej čitali, da se je mestni zastop Ljubljanski izrekel jednoglasno zoper vsako razširjenje te nemške šole. Pričakujemo torej, da bode vedel tudi izvajati posledice iz tega, in krepko braniti svoje pravice, ter se obraniti novih bremen za tako potrebo, kakor je ta nemška šola! —

I. D.

Iz loškega okraja na Notranjskem 21. decembra. [Izv. dopis.] Vsak mesec po jeden dan ima naš g. okrajni glavar dr. Rus uradni dan v Loži. Na ta dan prihajajo kmetje v Lož in napravljajo prošnje in pritožbe v vojaških, obrtnijskih in drugih zadevah. Ob enem so si izposojevali kmetje na ta dan potrebnega denarja za domače potrebe od ljudij, ki so prišli v Lož od blizu in daleč. Izposojevalci denarja so pa bili trdosrčni ljudje, ker so ga izposojevali proti 10 — 30% obrestmi ali pa so ga dajali kot aro na kupljeni les, katerega so prav ceno dobili. Ako pa ni kmet lesa o pravem času odrajtal, iztožil je dajavec denarja dvojno aro. Taka dejanja imela so na sebi značaj oderuštva. Nek gospod razloži vse to g. glavarju in ga prosi pomoči. Ta ni izostala. G. glavar pošlje na vsa županstva, župništva in vikarijate in na vse žandarmerijske postaje v celem glavarstvenem okrajni okrožnico, v kateri svari kmete pred takimi pogubonosnimi pregrehami in prosi, da se mu tisti naznanijo, ki zlorabijo kmetovo nevednost in siromaštvo. Na to začeli so g. duhovniki v svojih cerkvenih govorih ostro napadati oderuhe in njih besede so prav dobro uplivalo. Zoper najhujše zatiralce kmetov došle so na glavarstvo ovadbe in zdaj se izvršujejo pri naših sodnijah dotične preiskave. — Ta razglas imel je v etičnem in gospodarskem oziru neprecenljiv nasledek. Iz našega glavarstvenega okraja zgnilo je oderuštvo skoro popolnem. Zdaj terja vsak pri izposojevanju denarja k večjemu 6% obresti in vsak se varuje kmetovo zadrego čez mero izkoristiti. Tudi pri drugih glavarstvenih okrajih godi se našemu kmetu jednako. Naj posnemajo gospodje glavarji našega gosp. glavarja in zahvala ljudstva jim ne izostane. Da se našemu kmetu v denarnih zadevah opomore, mislimo napraviti v Starem Trgu posojilnico. Pogovori o tem se vrše. Saj pa tudi potrebujemo tacega instituta sedaj, ko je veljava lesa celo nizka in ko je živina na svoji ceni močno zgubila.

Izjava skupščine delničarjev „Narodne Tiskarne“ v št. 288. Vašega cenjenega lista nam je prav dobro došla. Čutimo se pomirjene. Delajmo složno! Da pa bo list častno izhajal, treba je, da pomaga naša inteligenca, da skrbi za to, da se list materialno in duševno podpira.

Domače stvari.

— (Preiskava) začela se je proti našemu uredniku gosp. Železnikarju. Na obtožbo c. kr. državnega pravdnikarja začelo je c. kr. deželno sodišče preiskavo zaradi uvodnega članka z dne 3. t. m.,

ki se je nekda zagrešil proti §. 24. tisk. zak., ker je ponatisnil znanega Blowitza dopis v „Times“ o kneza Bismarcka izjavi o avstrijski mobilizaciji in alijanci. Članek da je posnet po „N. W. Tagblatt-u“, ki je bil konfiskovan, kar pa ni res, ker je poleg „Taglatta“ še več drugih listov isti članek priobčilo. Sicer pa je bil dotični članek v našem listu tiskan dne 3. t. m., konfiskacija na Dunaji pa potrjena še le dne 5. t. m.

— (K jubileju cesarskega vladanja.)

Okrožnica, ki smo jo včerajšnjem listu omenili, da jo je šolskim vodstvom svojega okraja doposlal okr. šolski svet Logaški, slóve: Kakor znano, pripravljajo se že parlamentarska zastopstva za proslavljanje štiridesetletnice vladanja našega najmilostlivejšega cesarja in Gospodarja. Preverjen, da se bode ta slavnost tudi v srci šolske mladine pozdravila z očitnim veseljem, misli c. kr. šolski svet, da je umestno, da dá nekake nagibe, kako naj bi se edinstveno postopalo o slavnostnih dneh. Naše občine in naše prebivalstvo na Krasu so prerevne, da bi mogle prirejati bleščeče in hrupne veselice, ki se gotovo tudi ne ujemajo z intencijami našega blagosrčnega vladarja. Poleg spomina na 40 let, ki smo jih preživeli pod vlado Njega velečastva, treba v otročjih srcih vzbujati tudi etično misel, da cesarju in domovini ni ustrezno le z dokazi udanosti v kakem naukušujočem trenutku, temveč posebno z vztrajnim, marljivim koristnim delovanjem. Katero delo bi pa bilo bolj pripravno v našem okraju, položiti kal za delovanje otroka na Krasu v praktičnem življenji ter obrniti njega pozornost vitalnim koristim prebivalcev, kakor nasajanje dreves. Okrajni šolski svet torej priporoča, da se pomladi na primernih krajih, katere bode gotovo radi odkazali domoljubno misleči prebivalci, zasajajo drevoredi ali pa nasadi sadnega ali gozdnega drevja, kakeršna sredstva že ima občina. Drevesca naj jemljo v prvej vrsti iz šolskih vrtov ali naroče po c. kr. kmetijski družbi, rastlike gozdnih dreves dobe se zastoj iz okrajne drevesnice v Gorenjem Logatci. Šolski vrt v Spodnjem Logatci pa tudi gotovo lahko oddaje drevesca v ta namen po nizki ceni. Nasadi bi se morali, da se ohrani trajen spomin, primerno ograditi. Pred vsem je važno, da bodo otroci sami zasajali drevesa, seveda pod nadzorstvom učiteljev. Okrajni šolski svet je s tem le hotel dati nekak našemu okraju primeren nagib, nikakor pa ne misli v tem oziru pritiskati na učitelje ali pa zahtevati, da bi pritiskali na druge. Če bi ta misel našla v udeleženi krogih odmev, bi okrajni šolski svet le veselilo, da je on prvi dal konkreten izraz domoljubnim intencijam dotičnikov.

— (Dnevni red seji Ljubljanskega občinskega sveta) v petek dne 23. decembra 1887. l. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanila prvosedstva. 2. Finančnega odseka poročilo: a) o prošnji vodstva Elizabetini otroški bolnici za donesek k stavbinskim stroškom novega bolniškega poslopja; b) o prošnji Ivane Förderl, učiteljice vzenja in čipkarstva, za denarno podporo njeni učilnici; c) o nakupu večjega števila prof. Ivana Vrhovca knjige „die landesfürstliche Hauptstadt Laibach“; d) o prošnji Dunajskega vseučilišnega društva „Asyl-Verein“ za denarno podporo; e) o prošnji vodstva II mestne deške ljudske šole za denarno pomoč pri napravi nove šolske zastave; f) o skontrovanji mestnih blagajnic dne 25. oktobra t. l. 3. Finančnega in stavbinskega odseka poročilo o kranjskega deželnega odbora dopisu gledé gradnje novega gledališča. 4. Šolskega odseka poročilo: a) o ponujenem nakupu, oziroma zameni Andretto-ve hiše [na sv. Petra cesti zaradi gradnje nove šole na nekdanjem Jelenovem posestvu; b) o premembi pogodbe s kranjsko hranilnico glede c. kr. velike realke; c) o podaljšanju najemne pogodbe glede prostorov I. mestne deške ljudske šole; d) o najemu prostorov za šolo na barji; e) o podelitvi I. mesta cesarja Frana Josipa stipendije letnih 50 gld. za realce. 5. Poročilo odseka za olepšavo mesta o nasvetu, da je za boljše oskrbovanje mestnih nasadov nastaviti vrtaškega pomočnika.

— (Dr. L. Gregorec contra „Slovenec“.) Nasprotstva in kontroverze, ki so se izcimila mej dr. Gregorcem in njegovimi državnozbornskimi tovariši in člani Hohenwartovega kluba zlasti zaradi govora, ki ga je g. dr. Gregorec imel pred svojimi volilci na Ptuj, bila so povod obširni polemiki v časnikih. Zadnji akt v tej polemiki bila je „Izjava“, katero so državni poslanci proti dr. Gregorcem priobčili v „Slovenec“. Proti tej „izjavi“ poslal je dr. Gre-

gorec sklicevaje se na § 19. tisk. zak. „Slovenca“ popravek. Ker uredništvo popravka ni vsprejelo, bila je vsled dr. Gregorca tožbe danes zjutraj ob 8. uri pri mestni del. okrajni sodnji (sodnik avskultant g. Dolinšek) obravnava, h kateri sta osobno prišla dr. Gregorec kot tožitelj in g. I. Žitnik, urednik „Slovenčev“, kot toženec ter se oba sama zagovarjala. Gosp. dr. L. Gregorec dokazoval je prav čvrsto na podlagi zakona, da je njegova zahteva bila opravičena in da bi se bil popravek moral vsprejeti. Gospod I. Žitnik je ugovarjal, da so mu gospodje, na izjavi podpisani, popolnem verodostojni, zato se mu ni zdelo umestno, vsprejeti popravka. Ko je dr. Gregorec odvrnil, da se tu ne gre za umestnost, marveč za jasne besede § 19, tisk. zak., po katerih se mora vsprejeti vsak dejanski popravek, je gosp. sodnik spoznal, da bi bil „Slovenec“ moral vsprejeti popravek ter je urednika Žitnika zaradi prestopka tiskovnega zakona obsodil na 10 gld. globe. Gosp. Žitnik naznanil je priziv. — S tem je končano te tožbe prvo dejanje, drugo bode se vršilo pri deželnem sodišči. Gosp. dr. Gregorec je drugo svojo tožbo in sicer zaradi razžaljenja časti naperil proti poslancu in kanoniku Klunu in bode o ti stvari še v državnem zboru govor.

— (V Gorici) umrl je dne 19. t. m. grof Artur Coronini-Kronberg v 50. letu svoje dobe.

— (Za „Narodno šolo“) poslal je „Literárni rečnický spolek „Slavia“ v Praze 5. gld.

— (Deželno naklado na žganje) za Kranjsko potrdil je cesar, kakor jo je bil sklenil deželni zbor v 2. seji, namreč, da se pobira po 6 kr. od litra likérja, po 18 kr. na vsako alkoholsko stopinjno žganih pijač. S tem bode ustrezno kupčevalcem s spiritom in žganjem, prebivalstvu pa bode tudi stavljena zapreka, da ne bode presilno segalo po nesrečnem žganji.

— (Kegljačka zaveza „Edinost“) priredi dne 14. januarja plesni venček, čegar čisti donesek je namenjen „Narodnemu domu.“ „Edinosti“ plesni venčki pričeli so se še le pred par leti, a takoj prvo leto zavzeli jako odlično mesto mej narodnimi veseljami. Na teh plesih zbira se jako lepo občinstvo, pleše se mnogo in elegantno in zabava traje vsakokrat do rane ure. Ker je čisti dohodek namenjen „Narodnemu domu“, nadejati se smemo jako mnogobrojne udeležbe in najživahnejše zabave, kajti po dosedanjih uspehih sodeč, smo prepričani, da bode dotični odbor tudi letos vse s finim okusom priredil in vsestranski skrbel za svojih gostov izredno zadovoljnost.

— (Savinjsko učiteljsko društvo) je pri svojem zborovanju na Gomilskem dne 15. t. m. jednoglasno sklenilo, da se imenuje g. Gašp. Šorn, župan v Grajski vasi, častnim članom.

— (Iz Savinjske doline) se nam piše: „Dne 29. t. m. praznoval bo zaslužni s srebrnim križem s krono odlikovani starosta savinjskih Slovencev blagi gosp. Gašpar Šorn, dolgoletni župan v Grajski vasi, svojo osemdesetletnico. Svečanost pričela se bo ob 10. uri s sv. mašo, tej bo sledil vsprejem deputacij, zasobna častitanja in banket. Slavljena ljubitelji opozarjajo se na to z dostavkom, da se posebna vabila ne bodo razpošiljala.“

O d b o r.

— (P. t. gg zunanji udje Postojinske Čitalnice) se tem potom uljudno vabijo na Silvestrov večer k domači zabavi s tombolo in plesom. — Predpustni čas napravi Čitalnica tri veselice in sicer: 15. januarja, 2. februarja (v korist družbe sv. Cirila in Metoda) in na pustni torek (kostumovan ples).

— (Razpisana) je služba družega učitelja z letno plačo 450 gld. in tretjega učitelja z letno plačo 400 gld. na leto. Prošnje do 15. januarja.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 22. decembra. „Fremdenblatt“ zanikava, da se sedaj mej vlastmi vrše pogajanja o vprašanji bolgarskem.

Trst 22. decembra. Predlog, da se papežu čestita na jubileji, je mestni zbor odklonil zaradi političnega momenta in ker izvira predlog s konservativne strani.

Trst 22. decembra. Uradni „Osservatore“ javlja: Deželni šolski svet za Gorico in Gradiško je na deželnoodborskega zastopnika, poslanca Gasserja, predlog jednoglasno sklenil,

da se ima na vseh ljudskih šolah nemški jezik poučevati kot obligaten predmet.

SLOVAN

prinaša v 24. številki naslednjo vsebino: I. *Mirko*: Odmevi od Save. (Pesni.) — II. *Tatjana Litvinova*: Na večer pred Božičem. (Konec.) — III. *Fos. Ci-perle*: O naših gozdih. (Konec.) — IV. *T. Doksov*: Jedinna pomoč. (Pesen.) — V. *Igo Kaš*: Arbanasi. (Naselbina pri Zadru). — VI. *P. pl. Radics*: Stare belččke o „slovenščini na propovednici“. — VII. *Dr. E. V.*: Belokranjske narodne pesmi. — VIII. *Slavomir*: Držbne pesmi. — IX. „Gorski odmevi.“ — X. *D. Fesenko*: Gorski roži. (Pesen.) — XI. Naše slike: Grad Trsat pri Reki. — Isakijevskij sobor v Petrogradu. — XII. Pogled po slovanskem svetu: 1. Slovenske dežele. — 2. Ostali slovanski svet. — XIII. Književnost. Pogled na slovanske književnosti. — „SLOVAN“ velja za unanje naročnike za vse leto 5 gld., za polu leta 2 gld. 50 kr. in za četrt leta 1 gld. 25 kr. za Ljubljanske: za vse leto 4 gld. 60 kr., za polu leta 2 gld. 30 kr. in za četrt leta 1 gld. 15 kr.; za dijake pa: 3 gld. 60 kr.

Spominjajte se Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih. (890—9)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—190)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

21. decembra:

Pri **Slonu**: Markuš, Schocherl, Pisk, Sotizer z Dunaja. — Dubsky iz Inomosta. — Gregorec od Nove Cerkve. — Gariboldi iz Ljubljane. — Dejak iz Pulja.
Pri **Maliči**: Haus, Lehman z Dunaja. — Gandoš iz Albe. — Bettl iz Kaniže. — Schäffer iz Ljubljane.
Pri **južnem kolodvoru**: Mihalek iz Kočevja. — Kielhaber iz Pulja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mih.
21. dec.	7. zjutraj	725.41 mm.	-8.0 C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	727.68 mm.	-2.8 C	sl. vzh.	jas.	
	9. sveder	730.68 mm.	-7.8 C	sl. vzh.	jas.	
Srednja temperatura - 6.2°, za 4.1° pod normalom.						

Dunajska borza

dne 22. decembra t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včera	danes
Papirna renta	76.90	77.60
Srebrna renta	79.25	79.60
Zlata renta	107.80	107.75
5% marcna renta	90.95	91.70
Akcije narodne banke	865.—	850.—
Kreditne akcije	268.60	269.50
London	127.—	126.90
Napol.	10.07	10.05 1/2
C kr. cekini	6.03	6.03
Nemške marke	62.37 1/2	62.30

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	162	50
Ogerska zlata renta 4 1/2%		96	15
Ogerska papirna renta 5%		80	25
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi		125	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		99	—
Kreditne srečke	100 gld.	180	—
Rudolfove srečke	10	19	30
Akcije anglo-avstr. banke	120	98	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.		209	—

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

sta izšli knjigi:

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Za dragocenim korenom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Vabilo.

Že mnogo let sem oproščajo se blagotvoritelji čestitanja ob Novem letu in ob godovih s tem, da si jemljejo oprostne listke na korist mestne ubožne zaklade.

Na to hvalevredno navado usoja si mestni magistrat tudi letos slav. občinstvo opozarjati z dostavkom, da sta razpečevanje oprostnih listkov tudi letos drage volje prevzela gospoda trgovca Karol Karinger na Mestnem trgu št. 8 in Albert Schäffer na Kongresnem trgu št. 7.

Vrhu tega bodo tudi mestni služniki kakor vlni tudi letos raznašali oprostne listke po hišah. Za vsak oprostni listek, bodi si za novo leto, bodi si za god, je kakor do sedaj položiti petdeset krajcarjev in na upisni pöli poleg imena pristaviti število vzetih listkov.

Velikodušnosti neso stavljene meje.

Pisemnim pošiljtvam bodi pridejana razločna adresa.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah. (910—1)

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 22. dan novembra 1887.

Za Božične praznike

priporoča veliko izber

najfinejših sladčic,

kakor povitic, šarkelnov, orehovitih in makovih rožičkov (kifelcev), raznih družih finih pekarstev z rozinami in orehi, pekarstev iz lecta, marcipana, raznih sladčic za čaj i. t. d.

Ivana Föderl-a

pekarija sladčic (909—3)

v Lingarjevih ulicah v Ljubljani.

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKO
pri c. kr. konc. Anchor Line,
Dunaj, I., Kolowratring 4.

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7—5 n.,
razpošlja po poštnem povzetju naslednje imenovano blago, kar se tiče baže in izdelave, mnogo boljše in za 20% ceneje proti vsaki drugi konkurenci.
(716—10)
Uzorec zastoj in franko. — Kar ne ugaja, se nazaj vzame.

Ženske srajce iz šifona z vezanjem, 3 komadi gld. 2.50.	Naglavni robci iz flanelle za ženske, jako topli, 3 kom. Ia. gld. 2.—, Ila. 75 kr.	Barhant za obleko, najnovejši vzorec, prist. barve, 10 metrov gld. 3.60.
Ženske srajce iz močnega platna, z robci, 6 komadov gld. 3.25.	Ženski predpasniki iz oxforda, crettana, sur. platna in šifona, 6 kom. gld. 1.60.	Trinitnik, težke baže, — 10 metrov Ia. gld. 3.50, Ila. gld. 2.80.
Ponočni korzeti bogato okrašeni, 3 komadi, Ia. gld. 4.—, Ila. gld. 1.80.	Zimski Nigger-loden za ženske obleke, najboljše baže, 10 metrov gld. 5.50.	Blago za ponočne suknje, najnovejši vzorec, križasto, 10 metrov gld. 2.50.
Spodnjice iz klobučine, bogato vezane, rudeče, rujave, temnorujave, 3 kom. gld. 3.—.	CACHEMIR, črn ali barvaš, tudi v barvah za ples, dvojne širokosti, 10 metrov gld. 4.50.	Blago za moško obleko, modno, za zimo, 9-10 metra, Ia. gld. 5.50, Ila. gld. 3.75.
Angora-ogrinjalo za zimo, 10/4, veliko, gld. 2.80.	Volneni atlas v modnih in plesnih barvah, dvoj. šir., 10 met. gld. 6.50.	Blago za zimske suknje, fine baže, modne barve, 2-10 metra gld. 10.—.
Žensk jopč iz ovčje volne (Jersey), v vseh barvah, lepo prilježen, gld. 2.—.	Valerie-flanela, najnovejši vzorec, 10 metrov gld. 4.—.	Blago za ogrtače, fine baže, modne barve, 2-10 metra gld. 6.—.
Ženske nogovice za zimo, bele ali barvaste, 6 parov gld. 1.50.	Kalmuck, najnovejši vzorec, 10 metrov gld. 3.—.	Normalno perilo po Jägerjevi sistemu, iz čiste volne, za gospode in dame, 1 srajca gld. 3.50, 1 hlače gld. 3.—.